

A group of children are sitting in a circle on a green carpet. Their hands are flat on the floor, palms down, arranged in a ring. The children are wearing various clothing, including a white long-sleeved shirt, a dark blue long-sleeved shirt with white stars, a grey long-sleeved shirt, a dark red long-sleeved shirt, and a pink long-sleeved shirt. A black watch is visible on the wrist of one child. The text 'TARMAK' is overlaid in large, bold, teal letters, and 'Hoopvol Vliegen' is overlaid in smaller, teal letters below it.

TARMAK

Hoopvol Vliegen

El Circo D'ell Fuego is een haven voor
circusondernemers
die kinderen, jongeren en volwassenen in contact
brengen met circus.

We zetten daarbij maximaal in op ontdekking,
ontwikkeling en ondernemerschap.

Dat doen we met bijzondere aandacht voor de
diverse samenleving waarin we ons bevinden.

A CIRCUS STATE OF MIND

**ONTDEK CIRCUS,
WIE JE OOK BENT.**

**ONTWIKKEL, CIRCUS
ALS DOEL &
ALS MIDDEL.**

**ONDERNEEM,
CIRCUS LEVEN.**

WAAROM TARMAK?

- Er is **BEHOEFTE** om met kinderen te werken / de cirkel te doorbreken
- Wij geloven in de **KRACHT VAN HET CIRCUS**
- Wij geloven in **SAMENWERKING**

EEN VLIEGENDE START

Toeval en
meeval

De Kracht
van het
Circus

Inspiratie
Camp Hope

TaRMaK?
Logisch!

Maar hoe?

Samen!

**IN HET
CIRCUS KAN
NIEMAND
ALLES EN
IEDEREEN
IETS.**

TARMAK IS EEN SAMENWERKINGSPROJECT

Het kwam tot stand met de steun van

- De Circusplaneet Gent
- Stad Antwerpen
- FJC Veilig Thuis Antwerpen
- SoMeTHin'K, KU Leuven

TARMAK TOT NU

10 TaRMaK
projecten

3de jaartraject
loopt

+ 115
deelnemers

+ 3000 ind.
trainingsuren

23
betrokken
trainers uit 4
circusateliers

5
Antwerpse
wijken

Shortdoc
en
Publicatie

Onderzoek

TARMAK, DE TOEKOMST

- TaRMaK blijft!
- 1 jaarreeks en 2 TaRMaK-kampweken
- Reeds voor 2 jaar middelen (dank je, Stad Antwerpen)
- Ook interesse uit andere regio's
- Opleiding, delen van ervaringen en expertise, ...

info@ecdf.be – ecdf.be
Damplein 35 – 2060 Antwerpen

PROJECT COORDINATIE TARMAK

Joris Herweyers
0486 83 19 99
joris@ecdf.be

Mieke Gielen
0497 74 15 19
tarmak@ecdf.be

THEORETISCHE ONDERBOUWING VAN TARMAK

Mieke Gielen en Karen Decoster

THEORETISCHE ONDERBOUWING VAN TARMAK

1. CIRCUS WERKT: de hand van Bolton

2. ERVARINGSLEREN

3. De WETENSCHAP van HOOP

4. TRAUMASENSITIEF WERKEN

1. CIRCUS WERKT: de hand van Bolton

Hoe de waarden en structuren van het circus het tot een belangrijke ontwikkelingservaring voor jongeren maken.

De hand is gemaakt door Reg Bolton, een circusartiest en clown die de wereld rondreisde om circus te onderwijzen aan jonge mensen. (PhD, 2004)

1. CIRCUS WERKT: de hand van Bolton

- **Handpalm: PLEZIER**
  - Humor
  - Lachen
  - Geluk
- **Middelvinger: RISICO**
  - Avontuur
  - Moed
  - Trots
- **Duim: WERK**
  - Volharding
  - Veerkracht
  - Proces
- **Ringvinger: VERTROUWEN**
  - Samenwerking
  - Aanraking
  - Delen
- **Wijsvinger: ZELFONTWIKKELING**
  - Individualiteit
  - Zelf expressie
  - Zelfbeeld
- **Pink: DROMEN**
  - Aspiraties
  - Verbeelding
  - Symbolisme

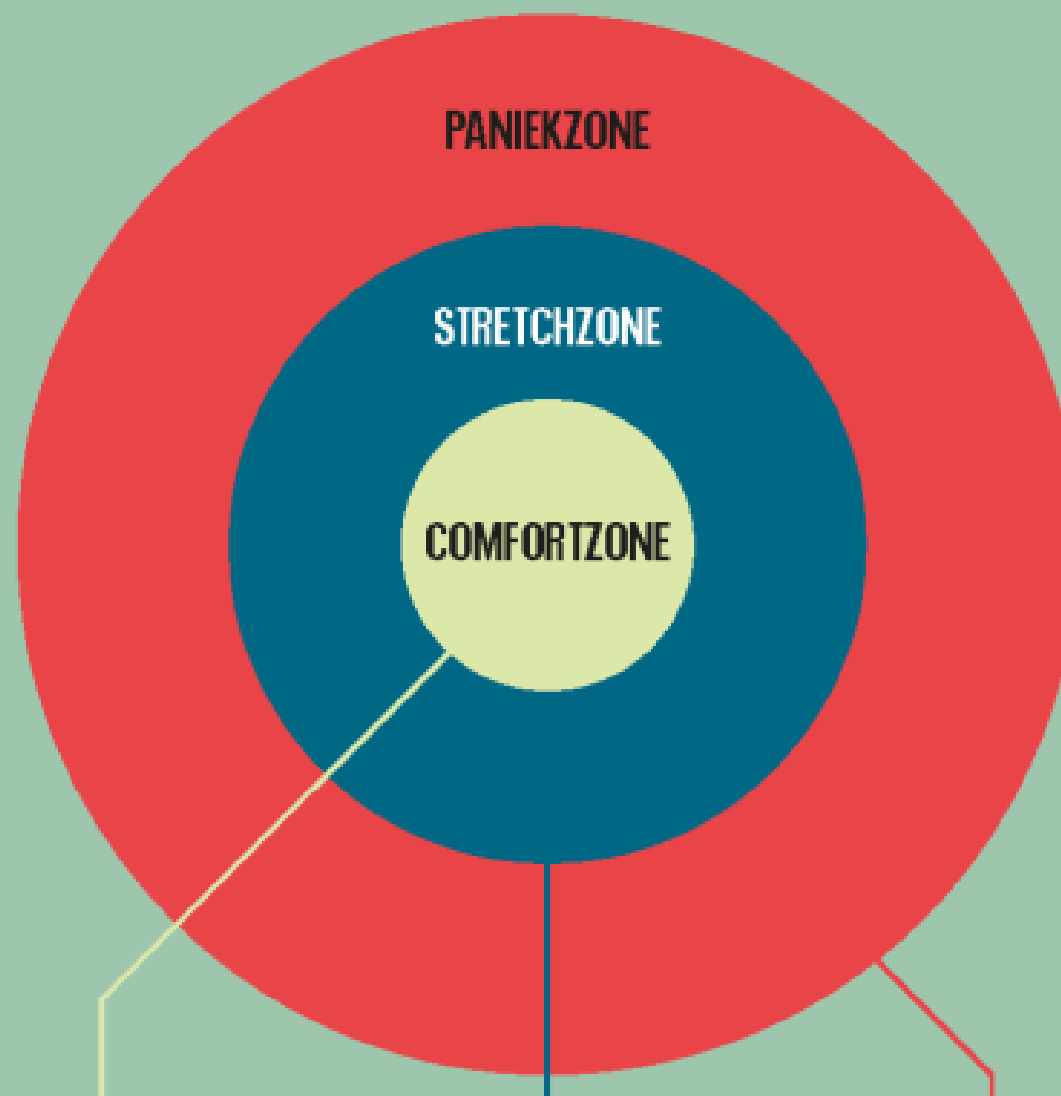

2. ERVARINGSLEREN

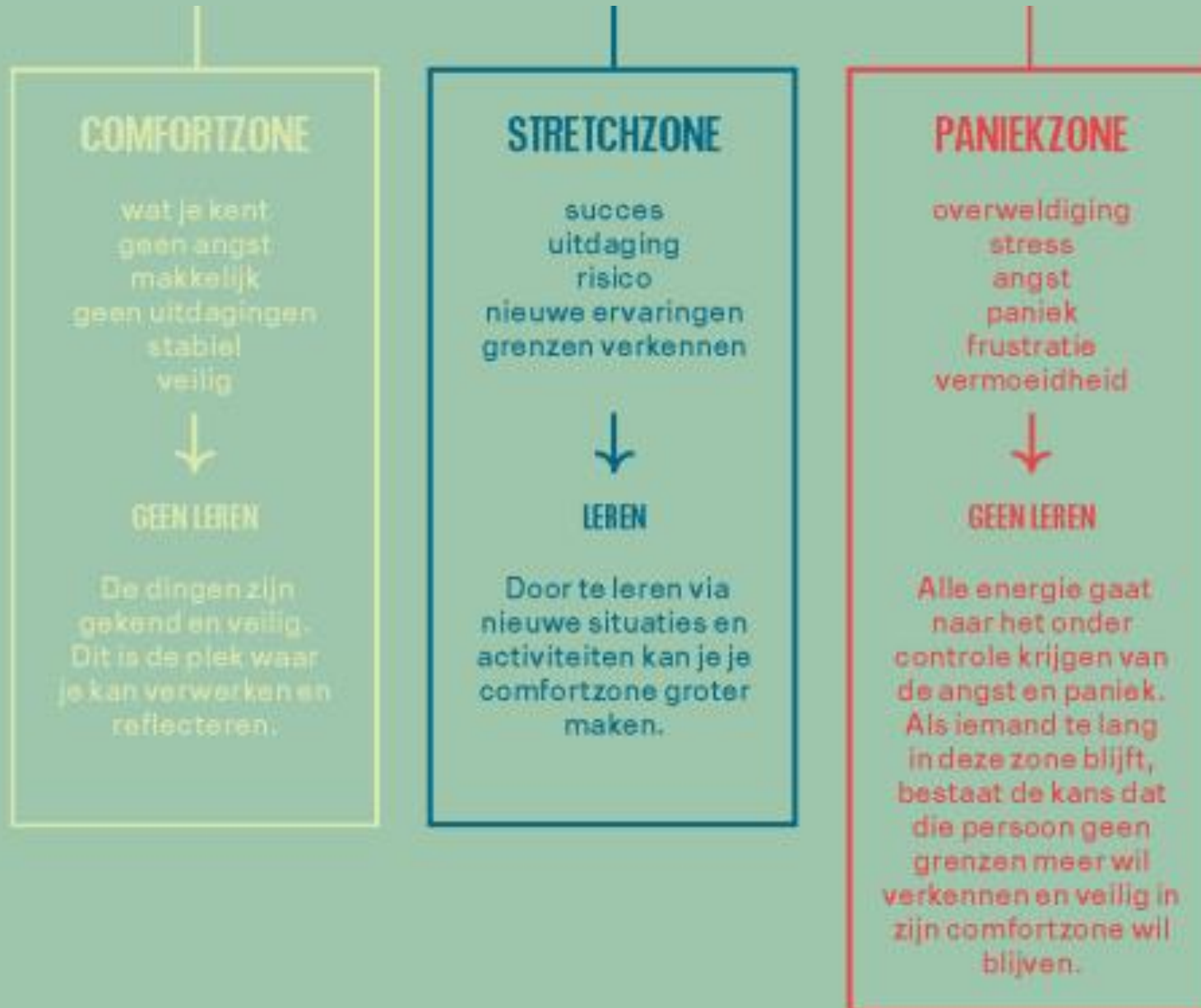
‘Het gras groeit niet als je eraan trekt’

‘Challenge by choice’

'Challenge by choice'

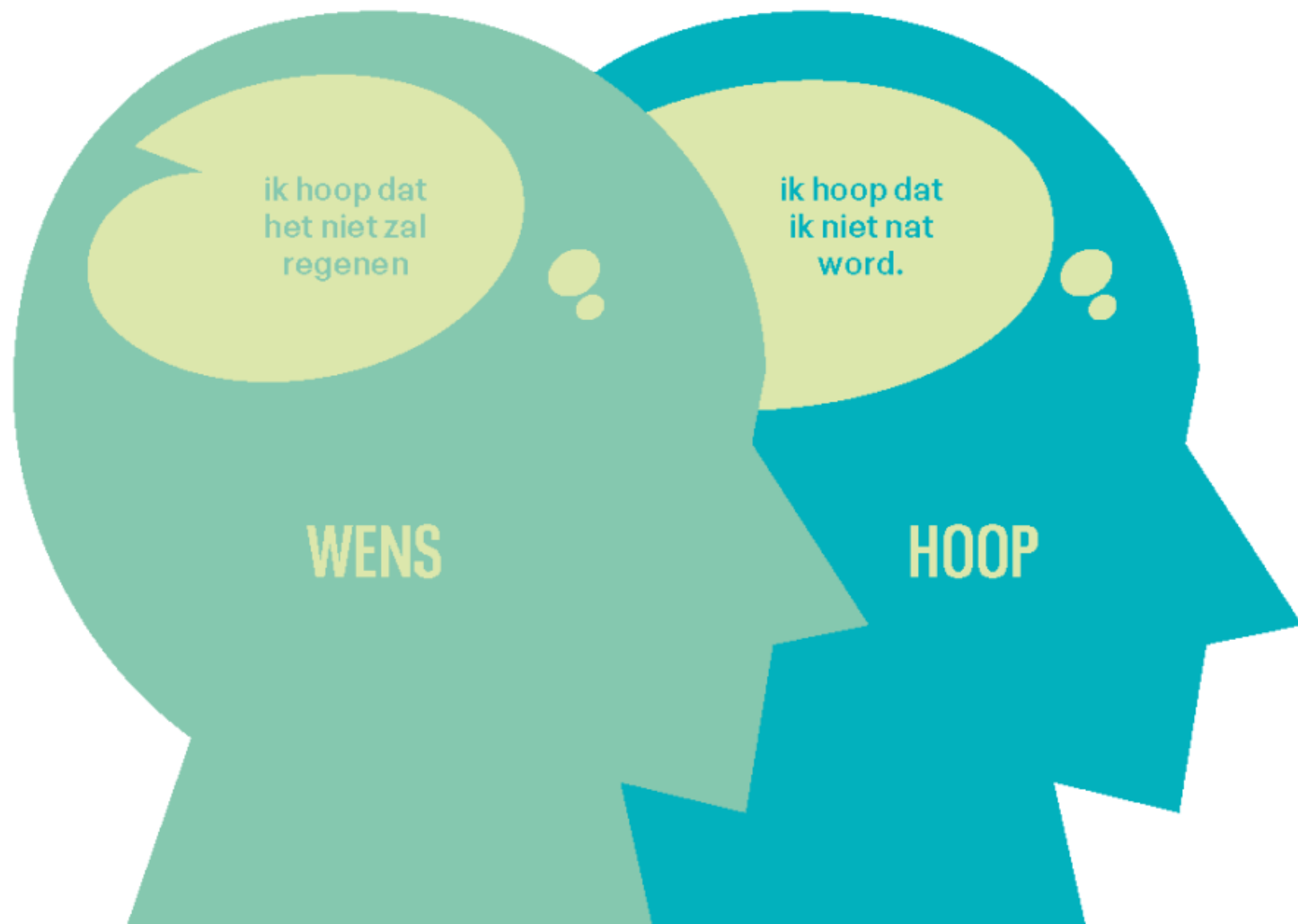

3. De WETENSCHAP van HOOP

**HOPE IS THE BELIEF
THAT THE FUTURE WILL
BE BETTER THAN THE
PRESENT, ALONG WITH
THE BELIEF IN THE
ABILITY TO MAKE IT SO.**

ik hoop dat
het niet zal
regenen

ik hoop dat
ik niet nat
word.

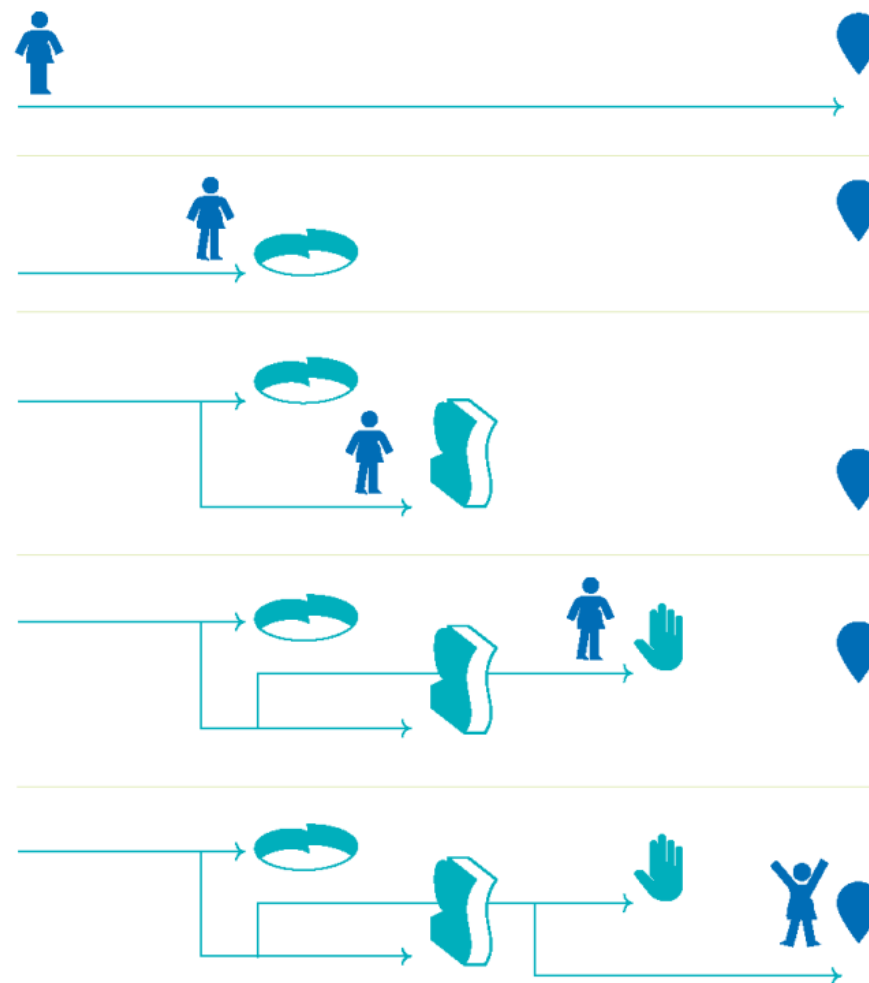
WENS

HOOP

je hebt hier geen vat op

je kan zorgen voor een
paraplu en regenjas

4. TRAUMASENSITIEF WERKEN

1. Begrip van trauma

“Trauma is not what happens to you, it’s what happens inside you as a result of what happened to you.” Gabor Maté, The Wisdom of Trauma

2. Noodzakelijke begeleidershouding

- Rustig
- Betrouwbaar
- Respectvol

3. Effect op kind:

- Zich begrepen voelen
- Stressgevoelens verminderen
- Nieuwe ervaringen opdoen
- Veerkracht vergroten

**ALS EEN KIND
ZICH LASTIG
GEDRAAGT,
DENKEN WE
NIET DAT HET
KIND LASTIG
IS, MAAR DAT
HET KIND HET
LASTIG HEEFT.**

